Eiropas Parlaments
2024-2029

Ārlietu komiteja

2024/0086(COD)

31.1.2025

ATZINUMS

Sniegusi Ārlietu komiteja

Starptautiskās tirdzniecības komitejai

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par makrofinansiālo palīdzību Jordānijas Hāšimītu Karalistei
(COM(2024)0159 – C9-0146/2024 – 2024/0086(COD))

Atzinuma sagatavotājs: *Malik Azmani*

PA_Legam

GROZĪJUMI

Ārlietu komiteja iesniedz par jautājumu atbildīgajai Starptautiskās tirdzniecības komitejai turpmāk minēto.

Grozījums Nr. 1

Lēmuma priekšlikums
2. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(2) Kopš ***2011***. gada Jordānija ir uzsākusi vairākas politiskās reformas, lai stiprinātu parlamentāro demokrātiju un tiesiskumu. Ir izveidota Konstitucionālā tiesa un neatkarīga vēlēšanu komisija, un Jordānijas Parlaments ir pieņēmis vairākus nozīmīgus tiesību aktus, tostarp Vēlēšanu likumu un Likumu par politiskajām partijām, kā arī tiesību aktus par decentralizāciju un pašvaldībām. Ir pieņemti tiesību aktu uzlabojumi attiecībā uz tiesu iestāžu neatkarību un sieviešu tiesībām.	(2) Kopš ***2021***. gada Jordānija ir uzsākusi vairākas politiskās reformas, lai stiprinātu parlamentāro demokrātiju un tiesiskumu. Ir izveidota Konstitucionālā tiesa un neatkarīga vēlēšanu komisija, un Jordānijas Parlaments ir pieņēmis vairākus nozīmīgus tiesību aktus, tostarp Vēlēšanu likumu un Likumu par politiskajām partijām, kā arī tiesību aktus par decentralizāciju un pašvaldībām. Ir pieņemti tiesību aktu uzlabojumi attiecībā uz tiesu iestāžu neatkarību un sieviešu tiesībām. ***Eiropas vēlēšanu novērošanas misija Jordānijā pieņēma zināšanai, ka karaļa 2021. gadā sāktās politiskās modernizācijas kontekstā parlamenta 2024. gada 10. septembra vēlēšanas bija iekļaujošas un labi organizētas. Ir ārkārtīgi svarīgi, lai Savienība turpinātu atbalstīt mieru Jordānijā un darītu visu iespējamo nolūkā saglabāt Jordānijas unikālo etnisko un reliģisko grupu pārstāvības modeli un nodrošināt šo grupu likumīgu pārstāvību.***

Grozījums Nr. 2

Lēmuma priekšlikums
3. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(3) Jordānijas ekonomika ir ievērojami cietusi no ieilgušiem konfliktiem reģionā, jo īpaši kaimiņvalstī Sīrijā un pavisam nesen Izraēlā/Gazā un Sarkanajā jūrā. Kopš kara sākuma Sīrijā Jordānijas ekonomiku ir ietekmējis arī lielais Sīrijas bēgļu pieplūdums, kas ir palielinājis spiedienu uz valsts fiskālo stāvokli, sabiedriskajiem pakalpojumiem un infrastruktūru. Papildus reģionālajai nestabilitātei makroekonomikas un fiskālās problēmas, kas saistītas ar Covid-19 pandēmiju 2020./2021. gadā, preču cenu attīstība pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā 2022. gadā, lielā pakļautība tirdzniecības svārstībām un aizņēmumu izmaksu pieaugums jaunietekmes tirgos visā pasaulē turpināja negatīvi ietekmēt Jordānijas ekonomiku. Rezultātā Jordānija 2020. gadā piedzīvoja ekonomikas lejupslīdi, kam sekoja lēna ekonomikas atveseļošanās, jo bezdarba līmenis 2020. gadā ievērojami palielinājās un saglabājās augsts, kā arī radās jaunas fiskālā un ārējā finansējuma vajadzības.	(3) Jordānijas ekonomika ir ievērojami cietusi no ieilgušiem konfliktiem reģionā, jo īpaši kaimiņvalstī Sīrijā un pavisam nesen Izraēlā/Gazā un Sarkanajā jūrā. Kopš kara sākuma Sīrijā Jordānijas ekonomiku ir ietekmējis arī lielais Sīrijas bēgļu pieplūdums, kas ir palielinājis spiedienu uz valsts fiskālo stāvokli, sabiedriskajiem pakalpojumiem un infrastruktūru. ***Patlaban Sīrijā valdošā nenoteiktība vēl vairāk saasina nestabilitāti, kas Jordānijai jau nodarījusi lielu kaitējumu. Jordānijā ir aptuveni 1,3 miljoni bēgļu, tādējādi tā ir viena no valstīm ar vislielāko bēgļu skaitu uz vienu iedzīvotāju.*** Papildus reģionālajai nestabilitātei makroekonomikas un fiskālās problēmas, kas saistītas ar Covid-19 pandēmiju 2020./2021. gadā, preču cenu attīstība pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā 2022. gadā, lielā pakļautība tirdzniecības svārstībām un aizņēmumu izmaksu pieaugums jaunietekmes tirgos visā pasaulē turpināja negatīvi ietekmēt Jordānijas ekonomiku. Rezultātā Jordānija 2020. gadā piedzīvoja ekonomikas lejupslīdi, kam sekoja lēna ekonomikas atveseļošanās, jo bezdarba līmenis 2020. gadā ievērojami palielinājās un saglabājās augsts, kā arī radās jaunas fiskālā un ārējā finansējuma vajadzības. ***Turklāt ekonomikas izaugsmi kavē būtiskas strukturālas problēmas, jo īpaši privātā sektora attīstības jomā. Joprojām nav atrisinātas tādas problēmas kā nelabvēlīga uzņēmējdarbības vide un neelastība darba tirgū.***

Grozījums Nr. 3

Lēmuma priekšlikums
4.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(4a) Savienība atzīst Jordānijas būtisko lomu reģionālās stabilitātes veicināšanā un konfliktu mediācijā, jo īpaši paaugstinātas spriedzes apstākļos. Ierosinātās makrofinansiālās palīdzības mērķis ir palīdzēt Jordānijai saglabāt pozitīvo lomu reģionā. Šajā kontekstā un atzīstot to, ka Jordānija ir viena no Savienības spēcīgākajiem reģionālajiem partneriem, Komisijai un Eiropas Ārējās darbības dienestam (EĀDD) ir obligāti jāturpina padziļināt un stiprināt ES un Jordānijas partnerību, tādējādi veicinot sadarbību.

Grozījums Nr. 4

Lēmuma priekšlikums
21. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(21) Savienības makrofinansiālās palīdzības piešķiršanas priekšnoteikumam vajadzētu būt tādam, ka Jordānijā tiek ievēroti efektīvi demokrātiskie mehānismi, tostarp daudzpartiju parlamentārā sistēma, un tiesiskums, un tiek garantēta cilvēktiesību ievērošana. Turklāt ar Savienības makrofinansiālās palīdzības konkrētajiem mērķiem būtu jāuzlabo publiskā sektora finanšu pārvaldības sistēmu efektivitāte, pārredzamība un pārskatatbildība Jordānijā un jāveicina strukturālās reformas, kuru mērķis ir atbalstīt ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi, darba vietu izveidi ***un*** fiskālo konsolidāciju. Komisijai un EĀDD būtu regulāri jāuzrauga gan priekšnoteikumu izpildīšana, gan minēto mērķu sasniegšana.	(21) Savienības makrofinansiālās palīdzības piešķiršanas priekšnoteikumam vajadzētu būt tādam, ka Jordānijā tiek ievēroti efektīvi demokrātiskie mehānismi, tostarp daudzpartiju parlamentārā sistēma, un tiesiskums, un tiek garantēta cilvēktiesību ievērošana. Turklāt ar Savienības makrofinansiālās palīdzības konkrētajiem mērķiem būtu jāuzlabo publiskā sektora finanšu pārvaldības sistēmu efektivitāte, pārredzamība un pārskatatbildība Jordānijā un jāveicina strukturālās reformas, kuru mērķis ir atbalstīt ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi, darba vietu izveidi***,*** fiskālo konsolidāciju ***un politiku***. Komisijai un EĀDD būtu regulāri jāuzrauga gan priekšnoteikumu izpildīšana, gan minēto mērķu sasniegšana ***un pēc tam būtu jāziņo Eiropas Parlamentam. Savienībai būtu jāmudina Jordānija strādāt pie ekonomikas dažādošanas un ilgtspējas, jo īpaši tādās nozarēs kā atjaunīgā enerģija, tehnoloģija***

un digitālie pakalpojumi, lai samazinātu valsts atkarību no tūrisma un ķīmisko vielu eksporta un uzlabotu ilgtermiņa noturību.

Grozījums Nr. 5

Lēmuma priekšlikums
27. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(27) Uz Savienības makrofinansiālo palīdzību būtu jāattiecina ekonomikas politikas nosacījumi, kas jāparedz saprašanās memorandā. Lai nodrošinātu vienotus īstenošanas nosacījumus un panāktu efektivitāti, Komisija būtu jāpilnvaro risināt sarunas par šādiem nosacījumiem ar Jordānijas iestādēm dalībvalstu pārstāvju komitejas uzraudzībā saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011. Saskaņā ar minēto regulu visos gadījumos, izņemot tos, kas paredzēti minētajā regulā, principā būtu jāpiemēro konsultēšanās procedūra. Ņemot vērā potenciāli būtisko ietekmi, kāda būtu palīdzībai, kas pārsniedz 90 miljonus EUR, ir lietderīgi paredzēt, ka attiecībā uz operācijām virs minētās robežvērtības ir jāizmanto pārbaudes procedūra. Ņemot vērā Savienības makrofinansiālās palīdzības summu***, kas paredzēta Jordānijai***, saprašanās memoranda pieņemšanai, kā arī palīdzības samazināšanai, apturēšanai vai atcelšanai būtu jāpiemēro pārbaudes procedūra,	(27) Uz Savienības makrofinansiālo palīdzību būtu jāattiecina ***skaidri un izmērāmi*** ekonomikas***, kā arī demokrātijas, tiesiskuma un cilvēktiesību*** politikas nosacījumi, kas jāparedz saprašanās memorandā. Lai nodrošinātu vienotus īstenošanas nosacījumus un panāktu efektivitāti, Komisija būtu jāpilnvaro risināt sarunas par šādiem nosacījumiem ar Jordānijas iestādēm dalībvalstu pārstāvju komitejas uzraudzībā saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011. Saskaņā ar minēto regulu visos gadījumos, izņemot tos, kas paredzēti minētajā regulā, principā būtu jāpiemēro konsultēšanās procedūra. Ņemot vērā potenciāli būtisko ietekmi, kāda būtu palīdzībai, kas pārsniedz 90 miljonus EUR, ir lietderīgi paredzēt, ka attiecībā uz operācijām virs minētās robežvērtības ir jāizmanto pārbaudes procedūra. Ņemot vērā ***Jordānijai paredzēto*** Savienības makrofinansiālās palīdzības summu, saprašanās memoranda pieņemšanai, kā arī palīdzības samazināšanai, apturēšanai vai atcelšanai būtu jāpiemēro pārbaudes procedūra, ***tostarp skaidri un izmērāmi kritēriji, ar ko novērtēt katra maksājuma īstenošanu.***

Grozījums Nr. 6

Lēmuma priekšlikums
2. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
2. Komisija un Eiropas Ārējās darbības dienests uzrauga šā priekšnoteikuma ievērošanu visā Savienības makrofinansiālās palīdzības sniegšanas laikā.	2. Komisija un Eiropas Ārējās darbības dienests uzrauga šā priekšnoteikuma ievērošanu visā Savienības makrofinansiālās palīdzības sniegšanas laikā ***pārredzamā procesā, kurā neatkarīgas trešās personas var sniegt jēgpilnu ieguldījumu. Komisija un EĀDD arī regulāri rakstiski ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par 1. punktā minētā priekšnoteikuma izpildi.***

Grozījums Nr. 7

Lēmuma priekšlikums
3. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
2. Šā panta 1. punktā minēto nosacījumu mērķis jo īpaši ir stiprināt publiskā sektora finanšu pārvaldības sistēmu efektivitāti, pārredzamību un pārskatatbildību Jordānijā, tostarp attiecībā uz Savienības makrofinansiālās palīdzības izmantošanu. Izstrādājot politikas pasākumus, pienācīgi ņem vērā arī panākumus saistībā ar savstarpēju tirgus atvēršanu, uz noteikumiem balstītas un taisnīgas tirdzniecības attīstību un citas prioritātes Savienības ārpolitikas kontekstā. Komisija regulāri pārrauga progresu minēto mērķu sasniegšanā.	2. Šā panta 1. punktā minēto nosacījumu mērķis jo īpaši ir stiprināt publiskā sektora finanšu pārvaldības sistēmu efektivitāti, pārredzamību un pārskatatbildību Jordānijā, tostarp attiecībā uz Savienības makrofinansiālās palīdzības izmantošanu. ***Tas arī nozīmē, ka Jordānijas valdībai regulāri un detalizēti jāsniedz publiski ziņojumi par līdzekļu izlietojumu, precizējot, cik līdzekļu piešķirts galvenajām nozarēm, piemēram, veselības aprūpei, izglītībai un infrastruktūrai, un nodrošinot sabiedrības piekļuvi šādai informācijai.*** Izstrādājot politikas pasākumus, pienācīgi ņem vērā arī panākumus saistībā ar ***sabiedriskajiem pakalpojumiem,*** savstarpēju tirgus atvēršanu, uz noteikumiem balstītas un taisnīgas tirdzniecības attīstību un citas prioritātes Savienības ārpolitikas kontekstā***, tostarp tās, kas saistītas ar demokrātiju, tiesiskumu un cilvēktiesībām***. Komisija ***un EĀDD*** regulāri pārrauga progresu minēto mērķu sasniegšanā ***un ziņo Eiropas Parlamentam***.

Grozījums Nr. 8

Lēmuma priekšlikums
4. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
4. Ja 3. punkta pirmajā daļā minētie nosacījumi nav izpildīti, Komisija uz laiku aptur vai atceļ Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksu. Šādos gadījumos tā informē Eiropas Parlamentu un Padomi par apturēšanas vai atcelšanas iemesliem.	4. Ja 3. punkta pirmajā daļā minētie nosacījumi nav izpildīti, Komisija uz laiku aptur vai atceļ Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksu. Šādos gadījumos tā informē Eiropas Parlamentu un Padomi par apturēšanas vai atcelšanas iemesliem ***un par turpmākajiem soļiem***.

PIELIKUMS. VIENĪBAS VAI PERSONAS, NO KURĀM ATZINUMA SAGATAVOTĀJS IR SAŅĒMIS PIENESUMU

Saskaņā ar Reglamenta I pielikuma 8. pantu atzinuma sagatavotājs apliecina, ka, gatavojot atzinuma projektu, viņš ir saņēmis pienesumu no šādām vienībām vai personām:

Vienība un/vai persona
Eiropas Komisija, DG ECFIN
Revīzijas palāta
Jordānijas vēstniece ES
Karaliskās komitejas Jordānijas politiskās sistēmas modernizācijas jautājumos loceklis

Par šī saraksta sagatavošanu ir atbildīgs vienīgi atzinuma sagatavotājs.

Ja fiziskas personas sarakstā ir identificētas ar vārdu, amatu vai ar abiem, atzinuma sagatavotājs apliecina, ka viņš ir iesniedzis attiecīgajām fiziskajām personām Eiropas Parlamenta paziņojumu par privātumu Nr. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), kurā ir izklāstīti nosacījumi, kas attiecas uz personas datu apstrādi, un ar šādu apstrādi saistītās tiesības.

ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS PROCEDŪRA

Virsraksts	Makrofinansiālā palīdzība Jordānijas Hāšimītu Karalistei
Atsauces	COM(2024)0159 – C9-0146/2024 – 2024/0086(COD)
Atbildīgā komiteja	INTA
Atzinumu sniedza Datums, kad paziņoja plenārsēdē	AFET 25.4.2024
Atzinuma sagatavotājs(-a) Iecelšanas datums	Malik Azmani 14.10.2024
Pieņemšanas datums	30.1.2025
Galīgais balsojums	+: 54 –: 11 0: 6
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Mika Aaltola, Lucia Annunziata, Petras Auštrevičius, Jordan Bardella, Dan Barna, Wouter Beke, Robert Biedroń, Ioan-Rareş Bogdan, Marc Botenga, Grzegorz Braun, Sebastião Bugalho, Danilo Della Valle, Özlem Demirel, Elio Di Rupo, Michael Gahler, Geadis Geadi, Giorgos Georgiou, Raphaël Glucksmann, Bernard Guetta, Rima Hassan, Rasa Juknevičienė, Sandra Kalniete, Łukasz Kohut, Rihards Kols, Andrey Kovatchev, Vilis Krištopans, Nathalie Loiseau, Claudiu Manda, David McAllister, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Arkadiusz Mularczyk, Leoluca Orlando, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Nacho Sánchez Amor, Andreas Schieder, Alexander Sell, Villy Søvndal, Davor Ivo Stier, Sebastiaan Stöteler, Stanislav Stoyanov, Marie-Agnes Strack-Zimmermann, Michał Szczerba, António Tânger Corrêa, Marta Temido, Cristian Terheş, Riho Terras, Hermann Tertsch, Pierre-Romain Thionnet, Sebastian Tynkkynen, Reinier Van Lanschot, Roberto Vannacci, Hilde Vautmans, Harald Vilimsky, Željana Zovko
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Malik Azmani, Engin Eroglu, Sandra Gómez López, Evin Incir, András László, Ana Catarina Mendes, Hans Neuhoff, Nicolás Pascual de la Parte, Tineke Strik, Ingeborg Ter Laak, Matej Tonin, Ivaylo Valchev, Isabel Wiseler-Lima, Milan Zver
Reglamenta 216. panta 7. punktā minētie deputāti, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Catarina Vieira

ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS ATKLĀTAIS BALSOJUMS

54	+
ECR	Geadis Geadi, Rihards Kols, Arkadiusz Mularczyk, Cristian Terheş, Ivaylo Valchev
PPE	Mika Aaltola, Wouter Beke, Ioan-Rareş Bogdan, Sebastião Bugalho, Michael Gahler, Rasa Juknevičienė, Sandra Kalniete, Łukasz Kohut, Andrey Kovatchev, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Nicolás Pascual de la Parte, Davor Ivo Stier, Michał Szczerba, Ingeborg Ter Laak, Riho Terras, Matej Tonin, Isabel Wiseler-Lima, Željana Zovko, Milan Zver
PfE	András László
Renew	Petras Auštrevičius, Malik Azmani, Dan Barna, Engin Eroglu, Bernard Guetta, Nathalie Loiseau, Marie-Agnes Strack-Zimmermann, Hilde Vautmans
S&D	Lucia Annunziata, Robert Biedroń, Elio Di Rupo, Raphaël Glucksmann, Sandra Gómez López, Evin Incir, Claudiu Manda, Ana Catarina Mendes, Sven Mikser, Tonino Picula, Nacho Sánchez Amor, Andreas Schieder, Marta Temido
The Left	Özlem Demirel, Rima Hassan
Verts/ALE	Leoluca Orlando, Villy Søvndal, Tineke Strik, Reinier Van Lanschot, Catarina Vieira

11	-
ECR	Sebastian Tynkkynen
NI	Grzegorz Braun, Kostas Papadakis
PfE	Jordan Bardella, Vilis Krištopans, Sebastiaan Stöteler, António Tânger Corrêa, Hermann Tertsch, Pierre-Romain Thionnet, Roberto Vannacci, Harald Vilimsky

6	0
ESN	Hans Neuhoff, Alexander Sell, Stanislav Stoyanov
The Left	Marc Botenga, Danilo Della Valle, Giorgos Georgiou

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:
+ : par
- : pret
0 : atturas